

Ana dili müəlliməsi Təranə Vəzirova: "Dərsliklər təkmilləşsə, daha effektli olar"

V sinifdə Ana dili dərsi çərçivəsində təkcə şagirdlərin dilin qayda-qanunlarını deyil, həm də kurikulumu necə mənim-sədiyini müşahidə etmək mümkündür. "Vətənpərvər", "Qarabağ", "Şuşa", "Cəsurlar", "Çeviklər" qruplarına bölünən şagirdlər "Sifətin mənaca növləri və dərəcələri", "İsim və sifətin oxşar və fərqli cəhətləri"ni müzakirə edirlər. Qrup liderləri Şəms Abbaslı, Ayaz Qurbanlı, Arzu Əliyeva, Əskinaz Xəlilli, Aytac İsayeva daha çox fəallıq göstərirler. Daha sonra Ana dili müəllimi Təranə Vəzirova qruplara test tapşırıqları verir. "Ana təbiət haqda", "Təsviredici mətn hazırlıqları", "Şuşanın işğali" və s. üzrə qruplar öz aralarında dəqiq cavabı müəyyənlaşdırırlar.

Proyektr və divardakı ekran da mövzuya aid təsvirlərin əyani göstərilməsi baxımından effektlidir. Adətən müəllimlər dərslərdə özlərinin hazırladıqları slaydlarla işləyirlər.

Şagirdlər müəllimin sərbəst

sualları üzərində də düşünür və fəallıqla sualları cavablandırırlar. Müəllimənin "Əgər kimse desə ki səsiniz dünyada eşidiləcək, düşmənə hansı mesajı göndərərsiniz?" sualına şagirdlərin "Qarı düşmən, Qarabağdan elini çek!"

cavabı eşidilir.

Müəllimə söhbətimizdə bildirir ki, uşaqlara daha çox vətənpərvərlik ruhunda təriyəvi mövzular keçilir: "Düzdür, şagirdlər başqa dilləri də sevirlər, amma öz dilimizə dərhal üstünlük verirlər". Müəllimənin dediyinə görə, beşinci sinif məktəbdə ən fəal siniflərdən biridir. Belə ki, müxtəlif fənlər üzrə keçirilən açıq dərslərdə şagirdlər fəallıq göstərirler: "Şagirdlərin Azərbaycan dilinə xüsusi həvəsləri var. Hər dərsə yaxşı hazırlırlar. Aralarında şeir yazarları da var. Onların en böyük arzuları Şuşaya qayıtmadır. Hətta sinifdə oxuyan və əslən Şuşadan olmayan şagirdlər də həsr-

lə Şuşaya gedəcəkləri günü gözləyirlər. Son hadisələrə görə uşaqlarda sanki bir coşqunluq yanır".

Təranə Vəzirova şagirdlərin yazı vərdişlərinin inkişafı üçün onlara inşa, esse yazdırğıını bildirir: "Şagirdlərə müstəqil mövzular tapşırıram. Vətənpərvərlik haqqında tez-tez inşalar yazırlar". Müəllime buraxılış sinif şagirdlərinin Ana dilindən kafi göstəricilərinə münasibət bildirərək daha çox testi təqsirləndirir: "Uşaqlar testlərlə əzberciliyə meyil edirlər. Variantları əzberləməyə çalışır, mövzunun derinliyinə getmirlər. Neticədə fikirlərini yaxşı ifadə edə bilmirlər. Onlar bədii təhlil vasitələrindən istifadə etməyi bacarmırlar. Şagirdlər bədii əsər

oxumurlar". Uşaqlarda ədəbiyyata həvəs yaratmaq üçün müxtəlif gecələr təşkil etdiklərini bildirən müəllimə hesab edir ki, bu yolla onlarda mütaliyə həvəs yaratmaq mümkündür: "Ədəbiyyatdan xəberi olmayan uşaqlarda ədəbərkan ola bilmez. Bunun üçün də onların bədii ədəbiyyat oxumalarına ehtiyac var". Müəllimə Ana dili dərsliklərinin səviyyəsindən razı olmadığını bildirir: "Dərsliklərdə cavablar bir az dələqliqdır. Yersiz ifadələr çox işlədir. Bəzən şagirdlərin yaşına uyğun olmayan, ümumiyyətlə dərsliyə aid olmayan ifadələr işlədir. Kifayət qədər orfoqrafik və heca səhvləri var. Fikri yerində düzgün işlətmirlər. Fikrimcə, dərsliklər təkmilləşsə, daha effektli olar".

